

Onderwerp

Oproep ontwikkeling landelijk sensorenregister

Datum

16 juni 2022

Beste leden van de Tweede Kamercommissie voor Digitale Zaken,

Wij zijn erg blij met de aandacht die uw commissie en de Tweede Kamer als geheel toont voor de registratie van algoritmen. Registratie is een belangrijke randvoorwaarde voor de ethische inzet van technologie en de bescherming van grondrechten en publieke waarden. Zonder dit inzicht geen controle, zonder transparantie geen zeggenschap. Volgens ons geldt dit voor alle technologie met potentieel grote maatschappelijke impact. Wij hopen dan ook dat uw commissie de wens tot registratie breder wilt trekken, met als eerste grote aanvulling de registratie van sensoren die zich in de openbaar toegankelijke ruimte bevinden.

Wij constateren een sterke opkomst van het aantal sensorsystemen om data te verzamelen in de publieke ruimte, zowel door overheden als private partijen. Daarnaast neemt ook de complexiteit van deze systemen toe door o.a. het gebruik van kunstmatige intelligentie, en neemt de transparantie en uitlegbaarheid af door het duaal gebruik van deze sensoren. Dit gaat van tellussen tot camera's, vaak in combinatie met AI. Waarbij gemeenten bijvoorbeeld kijken of de binnenstad goed bereikbaar is voor oudere inwoners. Maar ook door deurwaarders die met camera-auto's schuldenaren opsporen. Waarborgen voor inzicht en (democratische) controle zijn minimaal en dat zorgt bij inwoners voor een ongemakkelijk gevoel en verminderd vertrouwen in de overheid.

Daarom vragen wij u om ook voor sensoren te pleiten voor één landelijk register, dat interbestuurlijk wordt vormgegeven met de staatssecretaris Digitale Zaken in een regierol. Net als bij algoritmen lopen gemeenten hierin voorop en draaien zij al verschillende prototypes, ontwikkeld in samenwerking door onderstaande partijen. Deze partijen bieden deze ervaringen uiteraard graag aan voor de ontwikkeling van de gezamenlijke voorziening. Zo voorkomen we de ontwikkeling van honderden kleine registers, waar geen inwoner of raadslid mee uit de voeten kan.

Wij benadrukken daarbij dat de focus niet zozeer op de techniek van de tool moet liggen, maar op het ondersteunen van het ethische en maatschappelijk gesprek over hoe gegevens worden verzameld op straat. Onze bewoners zijn hierin het meeste gediend met inzicht en controle over de sensoren die de grootste impact hebben op hun dagelijks leven.

Wij hopen dat u zich in deze oproep herkent en gaan hierover uiteraard nader met u in gesprek.

Vanuit de werkgroep landelijk sensorregister:

De gemeente Amsterdam, de VNG, het IPO, het Kadaster en de G40 Themagroep Smart Cities